LUP - DEN LOKALE UNDERVISNINGSPLAN

Psykologi F og E niveau

Resumé

En LUP har til formål både at dokumentere undervisningen og at understøtte den lokale kvalitetssikring og udvikling af undervisningen. Den skal dokumentere over for interessenter, herunder Undervisningsministeriet, elever og arbejdsmarkedets parter, hvordan rammerne for uddannelserne omsættes til undervisning lokalt. Samtidig skal planerne indgå i pædagogiske processer på skolerne, som understøtter et fælles afsæt for lærerne, når de skal planlægge, gennemføre og evaluere deres undervisning

CELF Nykøbing Falster

Indholdsfortegnelse:

Niveauer og vejledende varighed	2
Formålet med faget	2
Faglige mål	2
Kernestof	3
Supplerende stof	3
Tilrettelæggelse, didaktiske principper og SPS	4
Elevarbejdstid	
Arbejdsformer	5
Digitalisering	5
Dokumentation	6
Evaluering	6
Afsluttende standpunktsbedømmelse	6
Afsluttende prøve	6
Bedømmelseskriterier	6

Niveauer og vejledende varighed:

Niveau F: 1,0 uge

Niveau E: 1,0 uge

Formålet med faget:

Psykologi bidrager til uddannelsens overordnede formål ved at eleverne får viden, færdigheder og kompetencer til at undersøge og diskutere psykologiske forhold på et fagligt grundlag i relation til elevens uddannelse og erhverv.

Formålet med faget er, at eleven opnår forståelse for psykologiens faglige områder primært i forhold til det normalfungerende menneske, herunder udviklingspsykologi, socialpsykologi, så eleven reflekterer over psykologiske problemstillinger, som eleven møder i en erhvervsfaglig sammenhæng. Formålet med faget er endvidere at give eleven en psykologisk forståelse ud fra dennes personlige ståsted i livet, med inddragelse af livserfaringer og hverdagslivsforståelser, fra b.la. elevens uddannelse og erhverv. Samtidig skal eleven gennem praktiske cases opnå psykologiske og kommunikative kompetencer til at beskrive og løse psykologiske problemstillinger, der vedrører individ og samarbejde i relation til elevens uddannelse og erhverv.

Faget bidrager til at udvikle elevens almendannende kompetencer i, at forstå og respektere menneskers forskellighed på baggrund af personlige, sociale og kulturelle faktorer, hvilket gør eleverne i stand til at navigere i en foranderlig verden.

Faglige mål:

Undervisningens mål er, at eleven:

Niveau F	**Niveau E**
1. Kan iagttage basale psykologiske forhold samt identificere begreber og tankegange, der vedrører det enkelte individ, dets udvikling og de grupper og sociale sammenhænge, det indgår i,	**1.** Kan anvende basale psykologiske forhold, begreber og tankegange, der vedrører det enkelte individ, dets udvikling og de grupper og sociale sammenhænge, det indgår i
2. Kan navngive og referere til elementære psykologiske problemstillinger med relevans for elevens uddannelse eller erhverv,	**2.** Kan referere til elementære psykologiske problemstillinger samt indgå i dialog over deres betydning i forbindelse med elevens uddannelse eller erhverv,
3. Kan i et afgrænset omfang og med anvendelse af basale psykologiske begreber diskutere kommunikationens, samarbejdets og samspillets betydning med udgangspunkt i erhvervsfaglige eksempler,	**3.** Kan med anvendelse af psykologiske begreber redegøre for kommunikationens, samarbejdets og samspillets betydning med udgangspunkt i erhvervsfaglige eksempler,

4. Kan identificere og udarbejde simple analyser af sproglige og ikke-sproglige udtryks- og adfærdsformer med udgangspunkt i konkrete eksempler, **5.** Kan identificere og deltage i dialog om forskellige kommunikationsformer, der er bestemt af alder, køn, social og kulturel baggrund, herunder situations- og rollebestemt kommunikation i kendte situationer.	**4.** Kan identificere og med anvendelse af basal psykologisk viden analysere sproglige og ikke-sproglige udtryks- og adfærdsformer med udgangspunkt i konkrete eksempler, **5.** Kan skelne mellem forskellige kommunikationsformer, der er bestemt af alder, køn og social- og kulturel baggrund, herunder situations- og rollebestemt kommunikation.

Kernestof:

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kompetencer i forhold til elevens uddannelse og erhverv.

Undervisningen omfatter kernestof, der vægtes efter relevans for elevens uddannelse og erhverv.

Kernestoffet på alle niveauer vægtes indenfor de 2 grundlæggende psykologiske områder: *udviklingspsykologi og socialpsykologi.*

Fagets indhold skal udvælges i forhold til det uddannelsesområde, som det indgår i. Det vil sige, at faget skal beskæftige sig med problemstillinger med relevans for det aktuelle uddannelsesområde.

Kernestoffet er:

Niveau F	**Niveau E**
1. Udviklingspsykologi	**1. Udviklingspsykologi**
a. Menneskets udvikling og udviklingspotentiale i et livslangt perspektiv, herunder betydning af arv, miljø og kultur	a. Menneskets udvikling og udviklingspotentiale i et livslangt perspektiv, herunder betydning af arv, miljø og kultur
2. Socialpsykologi	**2. Socialpsykologi**
a. Gruppepsykologiske processer, roller og social indflydelse	a. Gruppepsykologiske processer, roller og social indflydelse
b. Sprog, krop og kommunikation i analoge og digitale sammenhænge	b. Sprog, krop og kommunikation i analoge og digitale sammenhænge
c. Konfliktløsning	c. Konfliktløsning
d. Mennesket og de samfundsmæssige betingelser herunder, at forholde sig til og tage del i samfundet	d. Mennesket og de samfundsmæssige betingelser herunder, at forholde sig til og tage del i samfundet

Supplerende stof:

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet.

Det supplerende stof, herunder samspil med andre fag, skal perspektivere og uddybe kernestoffet og i det hele taget udvide den faglige og erhvervsfaglige horisont. Det supplerende stof indgår sammen med kernestoffet som element til udvikling af elevernes faglige og personlige kompetencer.

Afhængig af den enkelte uddannelses profil skal det supplerende stof, sammen med kernestoffet, tilrettelægges således, at det bidrager til realisering af den pågældende uddannelses formål.

Emner til yderligere fordybelse:

Niveau F	**Niveau E**
1. Udvikling	**1. Udvikling**
a. Helhedsforståelser af udvikling	a. Helhedsforståelser af udvikling
b. Mulighederne for at tage udviklingen i egen hånd og udvikle en plan for eget livsforløb	b. Mulighederne for at tage udviklingen i egen hånd og udvikle en plan for eget livforløb
c. Forståelse af begrebet livslang læring	c. Forståelse af begrebet livslang læring
d. Interesse i egen udvikling	d. Interesse i egen udvikling
e. Imødekommenhed i forhold til at kunne acceptere andres ståsteder – at kunne se problemstillinger ud fra en andens perspektiv	e. Imødekommenhed i forhold til at kunne acceptere andres ståsteder – at kunne se problemstillinger ud fra en andens perspektiv
2. Relationer	**2. Relationer**
a. Kommunikation og interaktion	a. Kommunikation og interaktion
3. Adfærd	**3. Adfærd**
a. Roller og sociale normer	a. Roller og sociale normer
	'b. Værdier, holdninger, fordomme

Tilrettelæggelse, didaktiske principper og SPS:

Eleverne har psykologi på GF2 (niveau F) og HF1 (niveau E).

Det bærende princip for tilrettelæggelsen er en helhedsorienteret undervisning, således eleven opnår en sammenhængende forståelse for de psykologiske forhold, som undervisningen omfatter, set i relation til elevens uddannelse og erhverv. Undervisningen inddrager psykologiske problemstillinger, der vedrører elevens erfaringsverden med relevans for egen personlige udvikling, uddannelse og erhverv.

De faglige mål er styrende for den pædagogiske tilrettelæggelse og sikrer elevernes faglige progression, sådan at kernestoffet og dele af det supplerende stof er belyst ved undervisningens afslutning. Eleverne skal sikres medindflydelse på undervisningens indhold og form, og de skal understøttes i deres

selvstændighed og ansvarlighed ved brug af en bred vifte af undervisningsformer, herunder de muligheder der tilbydes af teknologiske værktøjer.

Undervisningen tilrettelægges, så arbejdet med praktiske opgaver understøtter og motiverer elevens forståelse for fagets teori, samt højner elevens forståelse for praksissituationer.

Specialpædagogisk støtte (SPS) skal sikre, at elever og studerende kan uddanne sig på lige fod med andre, selv om de har en funktionsnedsættelse. Måder hvorpå dette gives vil være individuelt målrettet. Elever med dysleksi vil fx få udleveret en PC med diverse hjælpeprogrammer. Disse hjælpemidler må ligeså anvendes forud prøven. Nogle elever vil få tid/hjælp til bl.a. struktur af opgaver af én af vores SPS – konsulenter og eller støtte til at udvikle strategier til at opnå og anvende faglig viden.

Elevarbejdstid:

Grundfag er lagt ind på forskellige tidspunkter af ugen.

Skoletiden er typisk fra 8.10 til 15.05 mandag til torsdag, fredag er fra 8.10 til 11.25.

Foruden skoletiden, må der forventes hjemmearbejde i et omfang, så arbejdsugen svarer til samlet 37 timer elevarbejdstid fordelt på alle grundfagene.

Arbejdsformer:

Undervisningen organiseres med henblik på variation og progression og med fokus på elevaktiverende arbejdsformer. Faget udfolder sig med diskussioner, øvelser og cases, så eleven får mulighed for at koble den teoretiske viden til uddannelse, erhverv og sin egen person.

Der skal varieres mellem lærercentrerede og elevcentrerede undervisningsformer i arbejdet med konkrete psykologiske problemstillinger.

Digitalisering:

Digital dannelse er et vigtigt emne i grundfaget psykologi og handler om, at kunne begå sig socialt og etisk i den virtuelle verden. Der skal i faget arbejdes med elevernes digitale dannelse gennem b.la. diskussioner om egne og andres intentioner, handlinger og udtryksformer i den virtuelle virkelighed.

Relevante digitale værktøjer skal inddrages i arbejdet med at udvikle strategier til at understøtte elevernes læreproces og faglige udvikling. Undervisningen skal desuden give mulighed for, at eleven tager kritisk stilling til information fra internetbaserede kilder med psykologifagligt stof, herunder at kunne anvende og forstå digitale medier samt reflektere kritisk over brug og betydning.

It og digitale medier kan i faget blandt andet anvendes til:

– Kommunikation

– Samarbejde

– Vidensdeling

– Informationssøgning

– Formidling til støtte for elevernes faglige udvikling

– Til styrkelse af studiekompetencen

Eleverne arbejder med skolens elektroniske læringsplatform Moodle (kaldet CIP, Celf IPraxis), hvor den enkelte underviser ligger sit materiale tilgængeligt for eleven 365 dage om året 24/7.

Dokumentation:

Niveau F og E

Dokumentationen skal afspejle elevens erhvervsfaglige kompetencer og studiekompetence i form af fordybelse i fagets emner samt faglig og metodisk korrekthed.

Som eksempler på dokumentation af faget kan nævnes portfolio, temaopgaver, mundtlige fremlæggelser, evt. med Power Point præsentationer, elevbesvarelser som repetition eller opfølgning på undervisningen med udgangspunkt i niveauets indhold og dybde.

Dokumentation kan også være i form af anvendelse af digitale medier i undervisningen, fx en digital opslagsvæg eller en video, der viser elevens arbejde med en konkret problemstilling eller et bestemt tema.

Evaluering:

Den løbende evaluering skal styrke den enkelte elevs faglige progression og forståelse af eget faglige niveau med henblik på, at udvikle elevens potentiale. Evalueringen skal desuden sikre, at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed.

Evaluering gennemføres flere gange i løbet af undervisningen i skriftlig og mundtlig form.

Afsluttende standpunktsbedømmelse:

Når eleven har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens aktuelle standpunkt. Eleven bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens kompetencer i faget.

Det er op til den enkelte underviser, hvorledes den enkelte dokumentation bedømmes fx godkendt/ikke godkendt, bestået/ikke bestået, gennemført/ikke gennemført eller via karakterskalaen.

Afsluttende prøve:

Der afholdes ikke afsluttende prøve på F og E-niveauet.

Bedømmelseskriterier:

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket grad elevens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i punktet: Faglige mål.

I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende:

F – niveau	**E – niveau**
• Eleven genkender psykologiske forhold i menneskets udvikling i livet, herunder den positive og negative betydning ift. arv, miljø og kultur • Eleven henviser til gruppepsykologiske problemstillinger fx i forhold til kommunikation i sociale, faglige og digitale sammenhænge med relevans for egen uddannelse eller erhverv • Eleven anvender grundlæggende psykologiske begreber i drøftelser om kommunikationens-, samarbejdets og samspillets betydning med udgangspunkt i eget erhverv • Eleven genkender sprog og adfærd både i analoge og digitale sammenhænge ift. egen hverdag eller uddannelsesforløb • Eleven laver min. 2 mindre undersøgelser ift. kommunikation, adfærd og konflikthåndtering, med udgangspunkt i konkrete eksempler • Eleven indgår i dialog om samfundet og forholder sig til at tage del i samfundet • Eleven bidrager til drøftelser om kommunikationsformer, der er bestemt af alder, køn, social og kulturel baggrund fx situations- og rollebestemt kommunikation fra eget erhverv	• Eleven udarbejder mindre eksempler på menneskets udvikling i livet og inddrager den positive og negative betydning ift. arv, miljø og kultur • Eleven indgår i drøftelser og henviser til gruppe psykologiske problemstillinger fx i forhold til kommunikation i sociale, faglige og digitale sammenhænge, med relevans for egen uddannelse eller erhverv • Eleven anvender psykologiske begreber i diskussioner om kommunikationsformer herunder situations- og rollebestemt kommunikation med udgangspunkt i eget erhverv • Eleven genkender sprog og adfærd både i analoge og digitale sammenhænge ift. egen hverdag eller uddannelsesforløb • Eleven laver min. 2 undersøgelser ift. kommunikation, adfærd og konflikthåndtering, med udgangspunkt i konkrete eksempler • Eleven bidrager til drøftelser om samfundet og forholder sig til at tage del i samfundet • Eleven bidrager til drøftelser og sammenligner kommunikationsformer, der er bestemt af alder, køn, social og kulturel baggrund fx situations- og rollebestemt kommunikation fra eget erhverv